

Sentrum eies av alle:

Hva er suksessoppskriften i Arendal?

30 års satsing

Samfunnsutvikling i et Penta Helix perspektiv::

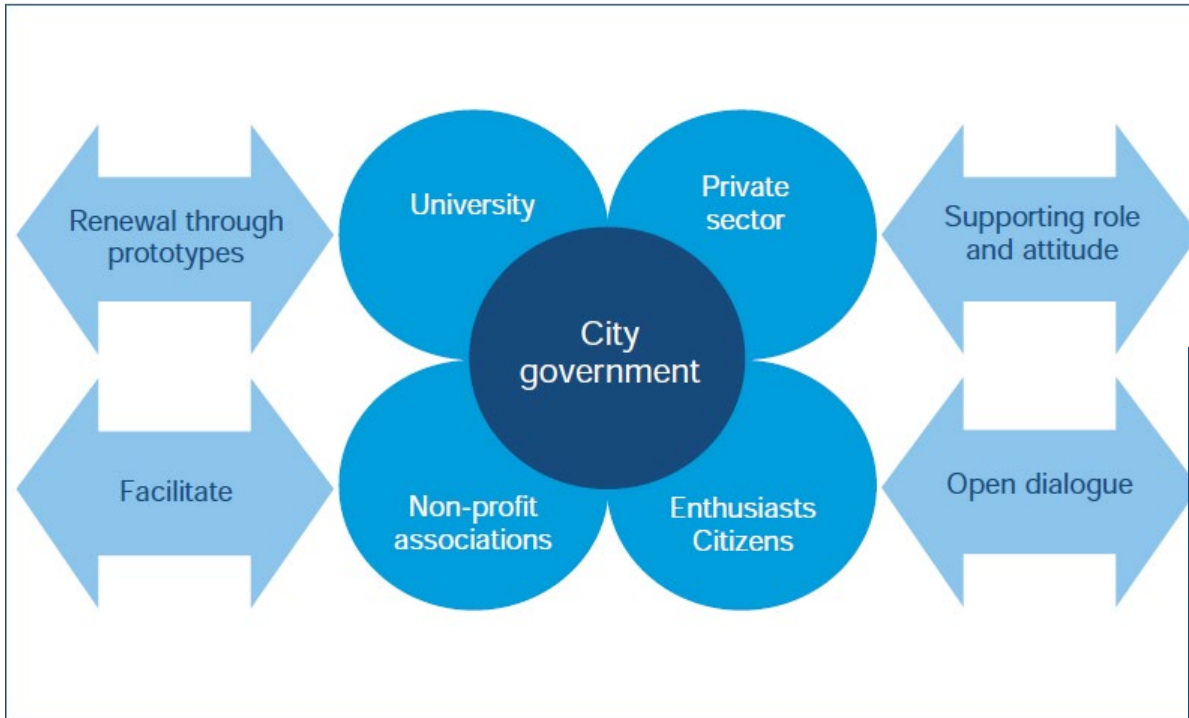

Figure: PwC – Cities of the future – 2005

Fra myndighed over servicevirksomhed til lokalt fællesskab

	Kommunen 1.0 - frem til ca. 1970	Kommunen 2.0 - ca. 1970-2007	Kommunen 3.0 - fra 2007-
Kommunen er..	..en myndighed	..en organisation	..et lokalsamfund
Kommunen møder borgerne som..	..undersætter	.. kunder	..resursestærke, aktive samfundsborgere
Politikernes opgave er..	..at afgøre enkeltsager	..at styre organisationen	..at lede lokalsamfundet
Politikerne virker ved at..	..behandle sager på formelle møder med formelle dagsordener	..sætte mål og økonomiske rammer i dialog med fagfolk og kunder	..præge dagsordenerne og stimulere aktiviteten i lokalsamfundet
Politikerne har kontakt med..	..få borgere gennem afgørelser af enkeltsager	.. flere borgere gennem dialog med brugere og borgerinvolvering i planlægning	..mange flere borgere gennem events, bevægelser og kommuneinvolvering fra aktive borgere
Succeskriteriet for den gode kommune er..	..retssikkerhed	..faglig kvalitet, kundetilfredshed og effektivitet	.. et attraktivt og innovativt lokalsamfund, hvor alles resurser er i spil
Den gode medarbejder er fagligt dygtig og er..	..optaget af det korrekte og retfærdige	..serviceminded, imødekommende og kan leve sig ind i borgerens behov	..optaget af at finde resurserne hos alle, bringe mennesker sammen i fællesskaber, facilitere og støtte
Den gode leder er..	..god til at huske reglerne	..god til styring	..god til ledelse

Arendal sentrum

ARENDAL
KOMMUNE

Sentrumsplanen fra 1993:

Langbrygga, 1993 - bil og artst

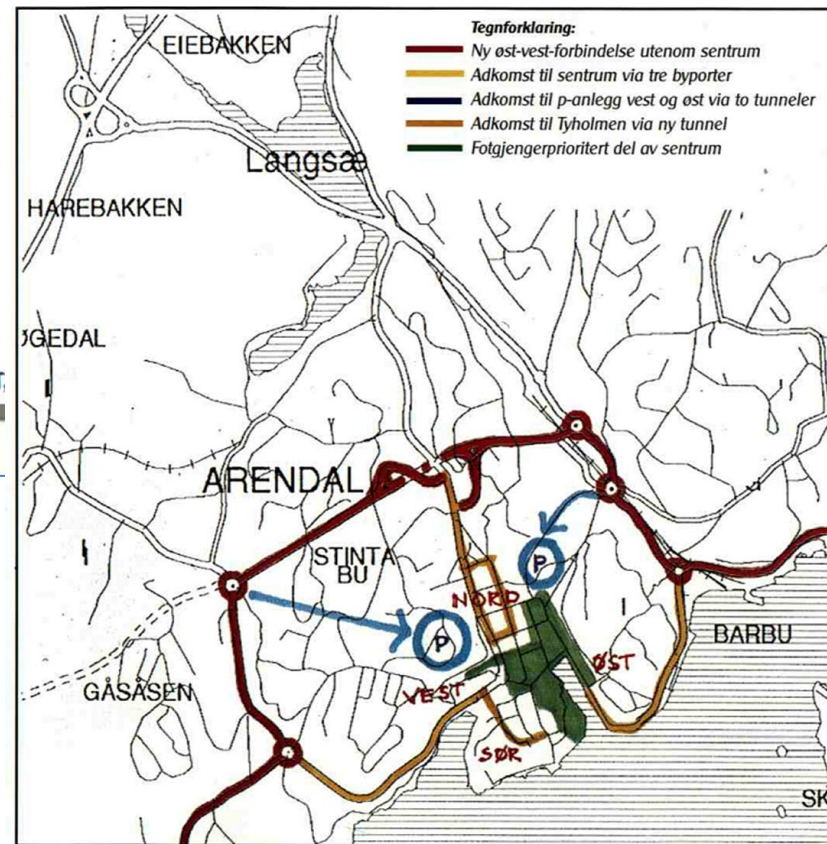

Langbrygga, 2000 - miljø og aktiv

ARENDAL - SENTRUM MED MILJØ OG TRIVSEL

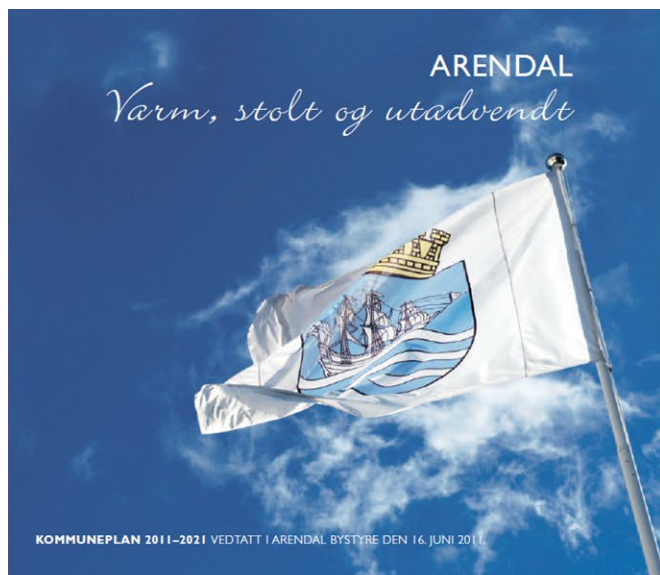
SENTRUMSPLANUTVALGET

DELTAGERE: Gårdeiere, virksomheter, lokalbefolkning, barn, politikere og administrasjon.

Planen ble aldri behandlet etter Plan- og bygningsloven.

VISJON - VARM, STOLT OG UTADVENDT

Kommuneplanen legger vekt på å klarlegge målene vi styrer etter, og de strategier som skal følges for å kunne nå målene. Planen vil være styrende for administrasjonens anbefalinger overfor bystyret, og for bystyrets valg av løsninger i planperioden. I forhold til tidligere kommuneplaner legges det lite vekt på enkelttiltak. Bystyret legger til grunn at tiltakene i stor utstrekning skal styres gjennom egne kommunedelplaner for ulike deler av kommunens virksomhet. Kommuneplanen skal gjenspeile de verdier som ligger i kommunens visjon.

Planen er bygget opp omkring ni utviklingsstrategier og fem gjennomgående tema – levekår, likestilling, miljøhensyn, universell utforming og arealkonsekvenser. Det legges stor vekt på kommunens mål for viktige tjenesteområder som oppvekt, kultur, helse og omsorg. Planene gir styringssignaler for arealbruken.

Arendal skal framstå som romslig og inkluderende, og legge vekt på å ivareta alle innbyggeres verdighet. Planen legger grunnlag for positiv samhandling med næringslivet og andre offentlige myndigheter. Arendal skal spille en sentral rolle i den videre utvikling av regionen gjennom aktiv oppfølging av regionplan for Agder. Kommunen vil bidra til løsninger som legger grunnlag for en god utvikling på Sørlandet, og som bidrar til å ta hele landsdelens potensial for vekst og utvikling i bruk. Et tilfelle samarbeid er en forutsetning for å få dette til.

Vi er stolt av vår historie og våre mange

kulturhistoriske minner. De vil vi formidle til glede for innbyggere og alle som besøker oss. Kommunen legger til grunn at den positive utvikling Arendal opplever, er resultat av innbyggernes samlede innsats gjennom næringsliv og offentlig sektor. Den gir Arendal stor selvtilit til å møte framtidens muligheter og utfordringer.

Historisk er Arendal utadrettet og grunnlaget for næringslivet er internasjonalt. En har søkt ut for å hente kunnskap og oppdrag. Nye innbyggere fra ulike verdensdeler finner sin plass i kommunen, og vi legger vekt på å være et attraktivt bosted for mennesker med ulike interesser og kompetanse.

Kommuneplanen legger til rette for vekst i folketallet minst på linje med den nasjonale utvikling. Kommunen skal kjennetegnes av at innbyggerne har høy bostandard og at kostnadsnivået for boliger er lavt. Det bidrar til å gjøre kommunen attraktiv når en bor i Arendal, vil en ha tilgang til mange og varierte opplevelser som bidrar til høy livskvalitet. Som offentlig myndighet ønsker vi oss aktive og engasjerte innbyggere som legger en innsats i å være med å utforme sin kommune, og som inviteres til slik deltakelse gjennom stor åpenhet fra kommunens politiske ledelse og administrasjon.

Med grunnlag i vedtatt kommuneplan vil kommunens andre sentrale styringsdokument som handlingsprogram og årsbudsjett, samt rapporteringsrutiner bli gjennomgått med sikte på å kunne ivareta de vedtatte mål og strategier i kommuneplanen.]

Arendal 2. mai 2011

Toril Rolstad Larsen
Ordfører

Harald Danielsen
Rådman

3

Kommuneplan 2011-2021: «Som offentlig myndighet ønsker vi oss aktive og engasjerte innbyggere som legger en innsats i å være med å utforme sin kommune, og som inviteres til slik deltakelse gjennom stor åpenhet fra kommunens politiske ledelse og administrasjon.»

Samskaping i Arendal

Sivilsamfunnsstrategi, vedtatt 27. september 2018

Arendal kommune

Samskaping i Arendal (sivilsamfunnsstrategien) er et oppspill til arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel.

Strategien skal være en plattform for samskaping i Arendal kommune og vise til konkrete eksempler på og verktøy for samskaping.

SUKSESSOPPSKRIFTEN:

- Utviklet en kommunal **utviklingskultur**
- Samskaper med sentrale **utviklingsaktører**
- Etablert **samhandlingsarenaer**
- Sammen realiserer vi fysiske **utviklingssymboler**

Kommunal utviklingskultur:

Nytt rådhus – 2005

«organisasjonseksperimentet»

- 250 ansatte flyttet inn i åpne landskap
- Alle ble fristilt og måtte søke jobber på nytt
- 14 enhetsledere ble til 4 med tverrfaglig ansvar
- Ansatte i Fagnettverk
- Selvstyrte tverrfaglige Arbeidslag

Rådmannen:

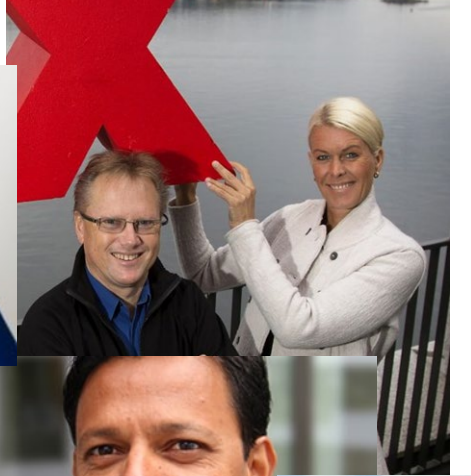
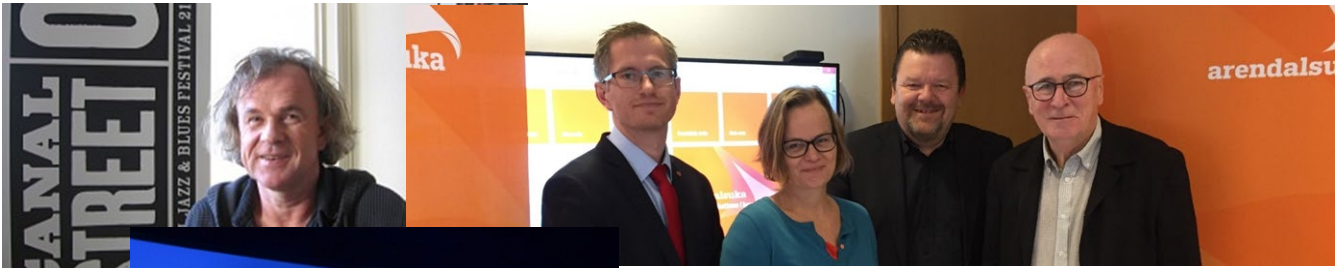
- Engasjement: «De ansatte vet best»
- Momentum: «Å tørre er å gjøre. Handling skaper vekst.»
- Tillitt: «Rom for å gjøre feil» (trygge medarbeidere)

Tillitt fra politisk ledelse:

Vi samskaper med sentrale utviklingsaktører:

Arendal Næringsforening

- Interesseorgan med utviklingsambisjoner
- Regelmessige møter:
 - Med kommuneadministrasjonen
 - Med politisk ledelse
- Næringspolitisk plan for Arendal
 - Felles workshopserie med:
 - Kultur, miljø og næringskomiteen
 - styret i næringsforeningen
 - kommuneadministrasjonen

Sidsel Pettersen,
styreleder

Morten Haakstad,
daglig leder

Hanne Gulbrandsen, daglig leder

Peder Syrdalen, styreleder

Arendal By AS ble stiftet 12. mai 2010. Selskapet er et økonomisk forpliktende partnerskap mellom Arendal kommune, gårdeiere, butikkdrivere, restauranter/serveringsnæring, hoteller og andre næringsdrivende i byen. Selskapets virksomhetsområde er Arendal sentrum.

Arendal By AS skal jobbe til beste for Arendal sentrum. Herunder skal selskapet fremme handel og annen kommersiell aktivitet, kulturelle aktiviteter, videreutvikle sentrums tradisjoner og særpreg samt være pådriver i byutviklingsprosesser.

Arendal By AS skal også være en attraktiv samarbeidspartner for næringsliv og offentlige myndigheter samt være en sentral aktør i langsiktig positiv utvikling for byen.

Med for Arendal

- et godt sted å bo for alle

Lisbeth Iversen, arbeidende styreleder
MHFA

Med hjerte for Arendal er et samarbeid mellom kommunen, KS Agder og fem frivillige organisasjoner: Frelsesarmeen, Røde Kors, Blå Kors, Kirkens Bymisjon og Nasjonalforeningen for folkehelsen. Dette har over tid utviklet seg til et nettverk på nærmere 100 lag, foreninger og menigheter, samt engasjerte enkeltindivider som altså samarbeider med kommunen.

Satsingen har som mål å styrke samhandlingen mellom det offentlige og de frivillige organisasjoner, for på denne måten ta grep om de omsorgsutfordringene vi felles har ansvar for. Videre skal satsingen bidra til å styrke det store frivillige engasjementet som er i kommunen i dag, i tillegg til inspirere og legge til rette for at flere, på en enkel måte, kan være med å gjøre Arendal til en god by å bo i for alle.

Vi etablerte samhandlingsarenaer:

Samhandlingsarenaer:

- Byfestivalen Canal Street (musikkfestival)
- Arendalkonferansen – Fremtidens kommuner
- Arendalsuka
- TEDx – Arendal
- Med Hjerte For Arendal – prosjektene
- Levende Lokaler/Bynatt/DogA

Skapte identitet og omdømme!

Med for Arendal
- et godt sted å bo for alle

arendalsuka
politisk møteplass

TED^x Arendal
x = independently organized TED event

**FREMTIDENS
KOMMUNER
2016**
—
ARENDALSKONFERANSEN

Sammen realiserer vi fysiske utviklingssymboler:

«Vår ambisjon er at man til enhver tid skal kunne se en byggekran i Arendal sentrum!»

Harald Danielsen, rådmann/kommunedirektør i Arendal 1999-2023.

1. Pollen, gågatene og torvet 1995:

2. Biblioteket og P-hus torvet 1998 (700 p-plasser):

3. Arendal kultur- og rådhus / Sam Eydes Plass 2005:

4. ALTI-senteret 2007 (70 butikker, 110 boliger) og P-hus Vest – 2007 (800 p-plasser)

5. Sørlandet Kunnskapshavn 2012 og Pollen P-hus 2012-2020 (800 p-plasser):

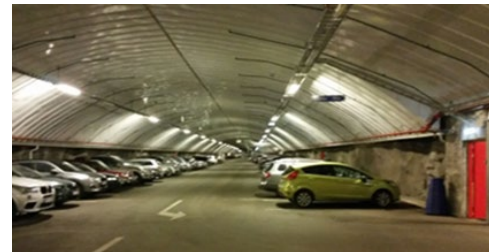

6. Kulturkammeret 2021 og Tyholmen P-hus 2020 (250 p-plasser):

7. Fløybyen 2020 og Glassheisen 2021

1. **P-hus Torvet:** Eies av Arendal kommunen 100%
2. **P-hus Vest AS:** Aksjekapital 25 mill.. Eiere: ALTI-Arendal AS 41%, Sentrum Parkering AS 32%, Arendal kommune 19%, Øvrig Næringsliv 6%.
3. **P-Hus Pollen:** Aksjekapital 30 mill.. Eiere: Arendal kommune 33,6%, Einar Johnsen Eiendomsselskap AS 26%, Skeie Drift AS 10%, KW Sørensen Eiendom AS 10% og øvrige eiere 20%.
4. **Tyholmen P-hus AS:** Aksjekapital 21 mill.. Eiere: Arendal kommune 33,6%, ALTI Arendal AS 17%, Sparebanken Sør 13%, ABC Halvorsen Eiendom AS 12% og øvrige aksjonærer 23%

Ressursmobilisering før arealplan

PÅDRIV Arendal vurderes nå etablert som prosessmetode og Samskappingsplattform i Arendal sentrum.

Deltagere innledningsvis der er :

- Arendal By AS
- Arendal Byutvikling AS
- Arendal Næringsforening
- Arendal kommune (**fasilitator**)
- Med Hjerte For Arendal
- UiA v/CoLAB - Senter for entreprenørskap og sosial innovasjon

Prosjektplan for prosessen:

- Fase 1 **Ressursmobilisering** – Hva bør tas tak i og hvem vil delta?
- Fase 2 Underveis-prosjekter (piloter) – Byrom – **Kvartal** – Kanal - Annet?
- Fase 3 Utviklingsplan – Langsiktig (5-10år)

